

Aan: NZa

C.c.:

Afzender: Significant

Datum: 21 juli 2010

Betreft: Resultaten 3-4-5 stoelspraktijken

Inleiding

Op basis van de resultaten van het praktijkkostenonderzoek onder orthodontisten werkt de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) de beoogde tariefstelling uit. Hiervoor is het noodzakelijk om aandacht te besteden aan de resultaten voor de meest voorkomende praktijk(en). In het hoofdonderzoek is slechts zijdelings (door middel van het opleveren van een beperkte set van tabellen van 3-4-5-stoelspraktijken) aandacht besteed aan deze deelpopulatie van alle praktijken. De behoefte bestaat bij de NZa om een nadere detaillering en onderbouwing te verkrijgen van de resultaten voor de meest voorkomende orthodontistenpraktijken. Hiertoe is aan Significant verzocht om deze verdiepingsslag uit te voeren als een aanvullende opdracht op het hoofdonderzoek.¹ Voorliggend memo beschrijft deze aanvullende resultaten. In overleg met de opdrachtgever is gekozen voor een beknopte wijze van rapportage, waarin de resultaten (in termen van cijfers) van groter belang worden geacht dan de beschrijving en toelichting ervan. Alleen als de beschrijving afwijkt van de gegevens van de totale populatie (beschreven in het rapport hoofdonderzoek) wordt dit vermeld in deze rapportage.

De volgende resultaten zijn hieronder gepresenteerd:

- (a) Definitie van meest voorkomende praktijken;
- (b) Kosten in de praktijk;
- (c) Huisvestingskosten;
- (d) Algemene kosten (inclusief afschrijving kantoorinrichting en inventaris);
- (e) Privékosten;
- (f) Opbrengsten, uitgesplitst naar orthodontische bedrijfsvoering en andere omzet;

---

¹ Praktijkkosten, - opbrengsten en productie van orthodontisten in 2006 en 2008, ConQuaestor/Significant
12 april 2010

- (g) Resultaat;
- (h) Balanspositie en eigen/vreemd vermogen.

Opgemerkt zij dat door afrondingen de waarden in de tabellen niet exact hoeven op te tellen.

Definitie meest voorkomende praktijken

Er is geen eenduidige definitie van de 'meest voorkomende praktijk'. Aanknopingspunten vormen het aantal fte medewerkers en de verdeling van praktijken naar omvang in termen van aantal stoelen.

Het aantal fte medewerkers is in het onderzoek als meest verklarende factor geïdentificeerd voor de opbrengsten en kosten en zou dus in eerste instantie voor de hand kunnen liggen. Twee groepen (zoals die ook in het hoofdrapport zijn beschreven) zouden dan tezamen 'de meest voorkomende praktijken' vormen, te weten praktijken met minder dan 4 fte personeel en precies 1 fte orthodontist (N=33) en praktijken met meer dan 4 fte personeel en 1 of minder fte orthodontist (N=27). Hoewel deze groepen ieder voor zich homogeniteit laten zien, verschillen ze onderling relatief sterk. Er zou door deze groepen samen als één groep van 'meest voorkomende praktijken' te beschouwen een beperkt samenhangende groep ontstaan, met een grote range van omzet en kosten (zie figuur 6.1 uit het eindrapport) en een forse spreiding rond het gemiddelde van deze subpopulatie. De vraag is dan gerechtvaardigd of het gemiddelde van deze twee groepen statistisch (en in termen van inhoud) voldoende betekenis heeft.

Wanneer de omvang in termen van aantal stoelen wordt beschouwd, dan ziet de verdeling in de steekproef van het onderzoek er als volgt uit (aantal per eind 2008):

Omvang	Aantal 31 dec 2008	%
1 Stoel	3	3%
2 Stoelen	8	9%
3 stoelen	14	16%
4 stoelen	27	30%
5 stoelen	15	17%
6 stoelen	9	10%
7 stoelen	4	4%
8 stoelen	2	2%
9 stoelen	4	4%
10 stoelen	0	0%
>10 stoelen	3	3%

De mediaan van deze verdeling (het aantal waarbij 50% van de waarnemingen groter is en 50% kleiner) bedraagt 4 stoelen. Wanneer rond deze 4 stoelen symmetrisch praktijken worden gekozen, dan leidt dat tot:

- (a) 4 stoelen: 30%;
- (b) 3-4-5 stoelen: 63%;
- (c) 2-3-4-5-6 stoelen: 82%.

Voor de meest voorkomende praktijken is dan een keuze tussen 3-4-5 en 2-3-4-5-6 logisch. Wanneer voor deze laatste zou worden gekozen, dan is bestaat er nog maar weinig verschil tussen deze deelpopulatie en de gehele populatie en zijn nog maar weinig kleine praktijken géén onderdeel meer van de beschouwde populatie. De vraag is of deze subpopulatie dan nog voldoende representatief is; het aantal kleine praktijken is dan relatief oververtegenwoordigd.

Op grond van bovenstaande is een keuze voor 3-4-5 stoelen als meest voorkomende praktijken logisch en ook verdedigbaar.

Kosten in de praktijk

Het betreft hier de gemiddelde kosten per praktijkcomponent².

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Personeelskosten	€ 7.032.000	€ 126.000	€ 7.617.000	€ 136.000
Huisvestingskosten praktijk	€ 2.239.000	€ 41.000	€ 2.186.000	€ 39.000
Kosten materiaal en techniek	€ 5.798.000	€ 104.000	€ 5.988.000	€ 107.000
Vervoerskosten	€ 727.000	€ 13.000	€ 790.000	€ 14.000
Algemene kosten	€ 3.463.000	€ 62.000	€ 3.541.000	€ 63.000
Financieringsbatens	€ 757.000	€ 14.000	€ 678.000	€ 12.000
Financieringskosten	€ 360.000	€ 6.000	€ 559.000	€ 10.000
Totale praktijkkosten	€ 18.613.000	€ 338.000	€ 20.003.000	€ 357.000

Huisvestingskosten

Hieronder zijn de huisvestingskosten aangegeven voor achtereenvolgens: totaal, huur en eigendom.

² De nauwkeurigheden zijn hier niet aangegeven, omdat deze geen betekenis hebben op de totale populatie. Immers, de gekozen deelpopulatie is geen aselechte steekproef en vormt geen schatter van het gemiddelde voor de gehele populatie. Voor de kostencomponenten waarvoor geldt dat deze in de gehele populatie onvoldoende nauwkeurig zijn, moet ten algemene voorzichtigheid worden betracht in het gebruik ervan.

Totaal

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Betaalde huur en servicekosten	€ 590.000	€ 11.800	€ 672.000	€ 12.900
Belasting en verzekeringen	€ 100.000	€ 2.000	€ 98.000	€ 1.900
Water- en energiekosten	€ 230.000	€ 4.600	€ 261.000	€ 5.000
Beveiligingskosten	€ 18.000	€ 400	€ 16.000	€ 300
Dagelijks onderhoud	€ 519.000	€ 10.400	€ 513.000	€ 9.900
Dotatie voorziening groot onderhoud	€ 18.000	€ 400	€ 34.000	€ 700
Subtotale huisvestingskosten	€ 1.546.000	€ 28.600	€ 1.682.000	€ 30.000
Afschrijvingskosten onroerend goed	€ 205.000	€ 3.800	€ 107.000	€ 1.900
Financieringskosten hypothecaire lening(en)	€ 249.000	€ 5.000	€ 199.000	€ 4.000
Geactiveerde verbouwingen	€ 240.000	€ 4.000	€ 197.000	€ 4.000
Totale huisvestingskosten	€ 2.239.000	€ 41.500	€ 2.186.000	€ 39.000

	2006			2008		
	Huur	Eigendom	Totaal	Huur	Eigendom	Totaal
Aantal M2	5.681	7.036	12.717	6.191	6.566	12.757
Totale huisvestingskosten	€ 1.059.479	€ 1.179.992	€ 2.239.471	€ 1.253.554	€ 932.382	€ 2.185.936
Totale huisvestingskosten/m2	€ 187	€ 168	€ 176	€ 202	€ 142	€ 171

Huur

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Betaalde huur en servicekosten	€ 588.000	€ 28.000	€ 669.000	€ 26.800
Belasting en verzekeringen	€ 15.000	€ 700	€ 19.000	€ 800
Water- en energiekosten	€ 86.000	€ 4.100	€ 115.000	€ 4.600
Beveiligingskosten	€ 10.000	€ 500	€ 8.000	€ 300
Dagelijks onderhoud	€ 150.000	€ 7.100	€ 189.000	€ 7.500
Dotatie voorziening groot onderhoud	€ 7.000	€ 300	€ 16.000	€ 700
Subtotale huisvestingskosten	€ 908.000	€ 36.300	€ 1.079.000	€ 37.200
Afschrijvingskosten onroerend goed	€ 8.000	€ 300	€ -	€ -
Financieringskosten hypothecaire lening	€ -	€ -	€ 37.000	€ 1.000
Geactiveerde verbouwingen	€ 143.000	€ 6.000	€ 137.000	€ 5.000
Totale huisvestingskosten	€ 1.059.000	€ 42.400	€ 1.254.000	€ 43.200

Opgemerkt zij dat de '-' in bovenstaande tabel nihil-waarden betekenen (na afronding).

Eigendom

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Betaalde huur en servicekosten	€ 2.000	€ 100	€ 3.000	€ 100
Belasting en verzekeringen	€ 85.000	€ 2.900	€ 79.000	€ 2.900
Water- en energiekosten	€ 144.000	€ 5.000	€ 147.000	€ 5.400
Beveiligingskosten	€ 8.000	€ 300	€ 8.000	€ 300
Dagelijks onderhoud	€ 370.000	€ 12.700	€ 325.000	€ 12.000
Dotatie voorziening groot onderhoud	€ 10.000	€ 400	€ 18.000	€ 700
Subtotale huisvestingskosten	€ 638.000	€ 22.000	€ 603.000	€ 22.300
Afschrijvingskosten onroerend goed	€ 197.000	€ 6.800	€ 107.000	€ 4.000
Financieringskosten hypothecaire lening(en)	€ 249.000	€ 8.600	€ 162.000	€ 6.000
Geactiveerde verbouwingen	€ 97.000	€ 3.300	€ 60.000	€ 2.200
Totale huisvestingskosten	€ 1.180.000	€ 40.700	€ 932.000	€ 34.500

Algemene kosten (incl. afschrijving kantoorinrichting en inventaris)

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Algemene kosten	€ 2.714.000	€ 48.500	€ 2.945.000	€ 52.600
Afschrijving kantoorinrichting en inventaris	€ 503.000	€ 9.000	€ 472.000	€ 8.400
Afschrijving ICT	€ 229.000	€ 4.100	€ 108.000	€ 1.900
Overige afschrijvingskosten	€ 17.000	€ 300	€ 15.000	€ 300
Totale algemene kosten	3463000	61800	3541000	63200

Privékosten

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Meewerkend partner	€ 5.000	€ 100	€ 15.000	€ 300
Schoonmaakkosten	€ -	€ -	€ 1.000	€ -
Administratiekosten	€ 1.000	€ -	€ 2.000	€ -
Financieringskosten praktijk pand in privé eigendom	€ 63.000	€ 1.100	€ 80.000	€ 1.400
Afschrijving praktijk pand in privé eigendom	€ 30.000	€ 500	€ 9.000	€ 200
Overig	€ 273.000	€ 4.900	€ 244.000	€ 4.300
Totaal	€ 372.000	€ 6.600	€ 351.000	€ 6.300

Opbrengsten

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Omzet uit orthodontistische bedrijfsvoering	€ 37.045.000	€ 662.000	€ 38.105.000	€ 680.000
Omzet honoraria overige	€ 1.000	€ -	€ 4.000	€ -
Omzet techniek in eigen beheer	€ 4.000	€ -	€ 4.000	€ -
Omzet opbrengsten	€ 90.000	€ 2.000	€ 60.000	€ 1.000
Som van Totaal	€ 37.141.000	€ 663.000	€ 38.174.000	€ 682.000

Resultaat

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Praktijkopbrengsten	€ 37.141.000	€ 663.000	€ 38.174.000	€ 682.000
Praktijkkosten	€ 18.613.000	€ 338.000	€ 20.003.000	€ 357.000
Praktijkopbrengsten - Praktijkkosten	€ 18.528.000	€ 325.000	€ 18.170.000	€ 324.000

Balans en eigen vermogen

Balans

2006					
Activa	Totaal	Gemiddelde per praktijk	Vermogen	Totaal	Gemiddelde per praktijk
Goodwill	€ 934.000,00	€ 17.000,00	Eigen vermogen	€ 33.483.000	€ 598.000
			Voorzieningen	€ 7.347.000	€ 131.000
Materiële vaste activa	€ 11.679.000,00	€ 209.000	Langlopende schulden	€ 6.094.000	€ 109.000
Grond/gebouw/verbouwing	€ 6.907.000	€ 123.000	hypothecaire schulden	€ 4.488.000	€ 80.000
Overigen	€ 4.771.000	€ 85.000	lease verplichtingen	€ 160.000	€ 3.000
			overige leningen	€ 1.446.000	€ 26.000
Financiële vaste activa	€ 7.688.000	€ 137.000			
Totaal vlottende activa	€ 32.267.000	€ 576.000	Totaal kortlopende schulden	€ 5.644.000	€ 101.000
Vlottende activa	€ 4.568.000	€ 82.000	krediet/ lease instellingen	€ 274.000	€ 5.000
Voorraden	€ 565.000	€ 10.000	overige leningen	€ 2.758.000	€ 49.000
Vorderingen	€ 15.015.000	€ 268.000	Kortlopende schulden	€ 2.612.000	€ 47.000
Liquide middelen	€ 12.120.000	€ 216.000			
Totaal activa	€ 52.568.000	€ 939.000	Totaal vermogen	€ 52.568.000	€ 939.000

2008					
Activa	Totaal	Gemiddelde per praktijk	Vermogen	Totaal	Gemiddelde per praktijk
Goodwill	€ 783.000,00	€ 14.000,00	Eigen vermogen	€ 33.536.000	€ 599.000
			Voorzieningen	€ 8.460.000	€ 151.000
Materiële vaste activa	€ 10.671.000,00	€ 191.000	Langlopende schulden	€ 4.845.000	€ 87.000
Grond/gebouw/verbouwing	€ 6.264.000	€ 112.000	hypothecaire schulden	€ 3.525.000	€ 63.000
Overigen	€ 4.407.000	€ 79.000	lease verplichtingen	€ 160.000	€ 3.000
			overige leningen	€ 1.159.000	€ 21.000
Financiële vaste activa	€ 9.086.000	€ 162.000			
Totaal vlottende activa	€ 32.327.000	€ 577.000	Totaal kortlopende schulden	€ 6.026.000	€ 108.000
Vlottende activa	€ 3.823.000	€ 68.000	krediet/ lease instellingen	€ 585.000	€ 10.000
Voorraden	€ 716.000	€ 13.000	overige leningen	€ 2.854.000	€ 51.000
Vorderingen	€ 17.029.000	€ 304.000	Kortlopende schulden	€ 2.586.000	€ 46.000
Liquide middelen	€ 10.759.000	€ 192.000			
Totaal activa	€ 52.867.000	€ 944.000	Totaal vermogen	€ 52.867.000	€ 944.000

Eigen vermogen

	2006		2008	
	Totaal	Gemiddeld per praktijk	Totaal	Gemiddeld per praktijk
Eigen vermogen	€ 33.483.000	€ 598.000	€ 33.536.000	€ 599.000
Vreemd vermogen	€ 11.738.000	€ 210.000	€ 10.871.000	€ 194.000
Verhouding Eigen vermogen/vreemd vermogen	2,85		3,08	